

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 37

Lýsingarprísir fyri mun: 20 øyru á
1. síðu, 15 øyru á 3. og 4. síðu

Leygardag 18. sept. 1954

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárid

27. árg

Sildaskipini eru komin í vaðið

Lítið hevur borið til hjá nógvum av sildaskipunum; men nú tykist annarleiðis at vera.

Flestu skipini eru nú farin nærhendis Jan Mayen og har hava tey fingið hópin av sild. Eisini longur suður hava skipini fingið væl av sild.

Fyrst í vikuni; bar væl til hjá *Norð-stjórnum* suðuri á 67.

Columbus man vera best av smáskipunum; teir hava gjørt 2 túrar. Fyrra túrin hóvdu teir 2 setur og fingi 566 tn. Mikudaginn vóru teir aftur inni. Teir hóvdu havt 13 setur og fingið 560 tn.

Vit spurdu bestamannin, hvat hann ætlaði inntøkuna til. Einar 800 kr. upp

VEIÐIÚRSLITINI.

15. sept.: Gulldrangur 321, Guðrun Zoega 83, Silver Spray 122, Royndin 63, Carlton 217, Sonja Egholm 119, Ósi 32, William Martin 325, Útegg 328, Minnie 107, Havfrúgvinn 240, Gulenni 96.

Landað: Kyrjasteinur 310, Sölvasker 290, Torrasól 202.

Innfarin Havborgin 1195, Rankin 1100, Stella Argus 982, Saint Jacques 800, Polarfarið 700, Phebe 550, Norðstjórnan 540, Føroyingur 500, Fugloy 241.

16. sept.: Kúrberg 240, Selberg 284, Álaker 304, Trygvi 74, Oscar 97, Morgunroðin 35, Beinisvörð 450, Austerlits 356, Agnes Louise 135, Royndin Friða 310, Haraldur 192, Knórrur 140, Fagranes 125, Venus 707, Vesturskinn 500, Mary Margreth 100, Fame 305, Vesturvík 327, Svínay 20, Varðberg 400, Lillie 512, Skálanes 320.

Innfarin: Dragasund 400, Högfossur 960, Pilot 360, Johanna 390, Gulldrangur 470, Sigurfarið 372, Nakkur 312.

Týskarnir og AT

Dagblaðið veit at siga, at 2 týskarar og Niels Arup eru komnir her til landa fyrst at endurreisa A. T.

Sum vanligt er Dagblaðið úti eftir A. T. og beinan vegin nú týskir menn eru komnir á vitjunarferð á Tvöroyri, eru teir har við sínum vanligu illgitinum bæði um eitt og annað.

A.T.

Handils- og reiðaravirkið hjá arbeidarunum, fiskimannunum og fiskagutunum á Tvöroyri er farið.

Sakforararnir, ið jú liva av armóð fólksins, fróast. Teir gerast ovurrikir hvørja ferð tað gongur einum slitmanni illa.

I dag liggja teir á rovm A. T.s. I dag er frói á slitmannafíggingundum Dimmalætting, Dagblaðnum og 14. september. Sjálvandi eiga vit ikki at gloyma slitmannafíggingundin nr. 1, Jóhan Poulsen.

Hesir hava roynt av øllum alvi at dripið A.T. Nú er tað farið; men hvat siga Tvörámennt?

á túrin, heldur hann; men tíverri ikki eru allir so væl muguvaðir.

Við Columbus eru 18 manns og teir hava 83 gøra.

Meira enn nakrantíð hava teir vent sær frá hesum slitmannafíggingundum. Ongatíð hava Tvörámennt staðið so sterkir og menniligr um sosialismuna.

Teir vita, hvat hon er, bæði tá ið tað er viðgangur og mótgangur. Teir vita at eingin av teimum hjartalaysu politikkarunum verður at bjarga teimum. — Teir vita, at hvørki Dimmalætting, Dagblaðið ella 14. sept. verða at leggja rygg til og endurreisa tað, ið farið er.

Tilíkuð monnum venda ikki bert Tvörámennt, men allir rættihugsandi Føroyingar ryggin.

HEDTOFT OG LØGMAÐUR

Hedtoft og løgmaður vígdu ríkistelefonina.

»Jeg ønsker Færøerne til lykke med den telefonforbindelse, der åbnes i dag. Der er ingen tvivl om, at hermed afhjælpes et stort savn, og jeg føler mig overbevist om, at telefonen vil få den største betydning for det færøske erhvervsliv. Også kontakten mellem myndighederne i Thorshavn og i København forbedres væsentligt til gavn for begge parter, ligesom det vil føles som et stort fremskridt, at der nu skabes direkte kontakt mellem Færinger og deres slægtninge og venner hernelde. Færøerne er rykket os endnu nærmere, og jeg glæder mig over dette nye bånd mellem jerne og den øvrige del af riget og føler, at dagen i dag vil blive en mærkedag i Færernes historie. Jeg ønsker alt godt for Dem hr. lagmand og hele det færøske folk.«

Og løgmaður svaraði:

»Denne dag vil overalt på Færøerne føles som en mærkedag af dem, der sætter afgørende skel mellem forbigangent og nyt. Direkte telefonforbindelse med Danmark og derfra videre til omverdenen fjerner delvis den afsondrethed, der indtil nu har medført en isolation både af forretningsmæssig og personlig art, langt større end vor geografiske beliggenhed skulle betinge i nutiden, og skulle lykkes at gennemføre en flyveforbindelse med Færøerne, rykker vi endnu nærmere hinanden. På det færøske folks vegne takker jeg for hr. statsministerens hjertelige hilsen og varme ønsker for vor fremtid og retter en dybtfølt tak til statsmyndigheder og folketing, der så hurtigt har imødekommet det herfra fremsatte ønske om at måtte blive delagtiggjort i det uvurderlige tekniske fremskridt, som samtalemulighed med omverdenen betyder. Jeg føler mig forvisset om, at der nu er skabt mulighed for stærkere

ISFISKASØLUR

16.9: Poppy selt kalva í Aberdeen fyrí 1094 stpd.

14.9: Havsökj selt í Aberdeen 172 kr. fyrí 535 stpd.

ALLIR MENN VITA...

at eingin flokkur er meiri føroyskur og miini fjarstýrdur enn Føroya javnaðarflokkur undir P. M. Dams leiðslu.

Erlends Paturssonar briksl móti Dam og javnaðarflokkinum um at verða dikteraðir frá Danmark er tí

bara illavorðin roynd at villa og innbilla lesarunum eitt falsum.

Hetta meyllið og brikslið í sjómarsmálinum, er beinavegja láturligt, tá ið hvør maður sær av uppskotunum, at javnaðarflokkurin hevur eina heilt aðra stóðu enn landsstýrið, sum dansk-rikisstýrið sigur seg at vera samt við.

DÓMADAGUR 30. SEPT.

Leygardagin seinasta var hitt sokallaða »læknamálið« fyrí í rættinum. — Hesi ferð vóru tað vitni Rubek Nielsen, ið skuldu avhoyrast. Tey vóru: Ewald Kjølbro, Kitty Jacobsen, jarðamóður, frú J. F. Kjølbro, fyrrv. yvirsjúkrasystur, Anna Danielsen, yvirsjúkrasystur og Hans Pauli Klein, ið áður hevur siglt við læknabátinum í Klakksvík. Øll vóru tey á einum máli um, at Rubek Nielsen ikki hevði nýtt spiritus, meðan hann var í Klakksvík, tó kundu tey flestu av teimum ikki

avnokta, at flöskan av og á hevði verið á lofti.

Hans Pauli Klein helt eina brandróðu í rættinum. Hann gav adressumunnum so tætt sum hugsast kundilmeðan sat Leivur Lützen og smáflenti, hóast hann var rúkandi óður, hvørja ferð vitnini hjá Klakksvíkingum fóru eitt orð út um sjálvt málið. Yvirleyparin Hans Pauli Klein segði millum annað, at tað var sein so ónd ond komin yvir fólkið í Klakksvík, síðani læknastíðir tók við, at tað var ikki til at trúgva. — »Ein kundi siggja líka niður í úlvín á fólki, so þúra vitleys vóru tey.«

Annars er at siga, at Hans Pauli Klein hvørki kundi minnst eitt ella annað, tó at hann mátti viðganga, at spiritus hevði verið nýtt umborð á læknabátinum.

Dómari endaði yvirhoyringina av H. P. Klein við hesum orðum:

»Naar han ikke husker noget, saa husker han ikke noget.

Tann 30. sept. fer málið til dóms. Tapa Klakksvíkingar hesi ferð verður óivað nakað at henda í læknamálinum, tí tað sigst, at løgmaður bara biðar eftir hesum dómi.

TELEFONSAMBANDIÐ VIÐ DANMARK

Telefonsambandið við Danmark opnaði mikumorgunin kl. 8.

Tað er ikki smávegis, ið longu nú er talað.

Vit hava tvær ferðir havt sambandi við bróðurblaðið »Social-Demokraten« í København. Samtalurnar hava gingið væl ígjøgnum, og tað hoyrist minst líka væl sum at tosa millum telefonfelagar í Havn.

Sjálvstýrislistin.

Nr. 1 á sjálvstýrislistanum í Havn er Djóni í Geil, keypm., nr. 2. Malla Samuelsen, húsmóðir og nr. 3 Hendrik Mikkelsen og nr. 4 Ebbe Mortensen.

»Social-Demokraten« í Keypmannahavn biður heilsa øllum partamonnum í Føroyum og ynskir teimum til lukku við hesum ómetaliga stóra framstigi, ið nú er gjørt.

Sjómannsskúlar.

Á fiskara- og sjómannsskúlinum í Danmark vóru í fjórleiri Føroyingar. Teir flestu av teimum fóru út at sigla. Aftur í ár fær ein Føroyingur fripláss á »Danmarks fiskerhøjskole« í Esbjerg í tíðarskeiðinum 1. nov. 1954—1. apr. 1955. Umsóknir skulu sendast ríkisumboðnum.

HITT NÓGV STERKASTA

Metið uppskotini saman, og tað vil neyvan finnast sannföður maður, ið vil hava torført at ásanna, at uppskotið frá javnaðar- og sjálvstýrisflokkinum er tað sterkasta, greiðasta, tað mest diplomatiska og siðiligasta.

Bert eitt uppskot skuldi verið í sjómarsmálinum. Føroyingar skuldu í hesum livsmáli kunnað staðað samdir við einum sterkum andlit úteftir.

Tá fyrstani var vón fyrí, at vit fingi málið fyrí okkum, vón fyrí, at vit vunnu »oyrnaljóð«, sum danir taka til, vunnu meina at lura eftir okkum.

Men vit stóðu ikki mál, vístu okkum óbúnað í talvi móti monnum í listum lærdir.

Heldur enn eitt sterkt føroyskt uppskot, vórðu ikki minni enn trinni frammi á tingborði.

1) Hitt frá stjórnaðarflokkinum.

Framhald av 2. síðu.